

El primer ministre d'Escòcia, Alex Salmond, el passat 18 de setembre, dia del referèndum de la independència.

Documents de l'oficina nacional dels arxius genealògics britànics mostren proves que la nissaga Salmond ja vivia a Escòcia a primeries del Setcents, abans que el Parlament de la nació signés l'Acta d'Unió amb Anglaterra i en sorgís la Gran Bretanya. Alguns dels Salmond posseïen granges a la regió de Stirlingshire, i mercadejaven amb ramats de vaques i bous. D'altres van acabar a la presó, a Edimburg, per haver entrat a furtar en cases de la capital. Fins i tot n'hi va haver que van malversar diners del City of Glasgow Bank, durant la segona meitat del segle XIX.

El primer ministre d'Escòcia, Alexander Elliot Anderson Salmond, va néixer l'últim dia de l'any 1954 en una vila de Linlithgow descrita pels periodistes que l'han visitada com "una escopinada rural, aïllada de la civilització", un poble "xop del plugim constant", "fustigat pel vent" i voltat

El diable de Linlithgow

Alex Salmond va dimitir després de conèixer el resultat del referèndum. Els llibres d'història el recordaran com l'home que va desafiar un dels Estats més forts de la Unió.

de "camps de fang fins allà on arriba la vista". El seu pare era laborista i la mare era conservadora. Tots dos treballaven de funcionaris de l'Estat del Regne Unit. I l'Scottish National Party (SNP), que havia estat fundat menys de 20 anys enrere, era conegut com el partit "dels que es furguen el nas".

"Ni la majoria a Holyrood [seu del Parlament escocès], ni el seu lideratge a l'SNP corren cap perill. Siga quin siga el resultat d'aquest referèndum, la diferència sembla que serà ben petita", explicava el vespre de l'11 de setembre passat a EL TEMPS l'escriptor i columnista de premsa David Torrance, autor de la biografia de Salmond titulada

Against the odds (Contra tot pronòstic). Mentrestant, 4,3 milions d'escocesos votaven en el primer referèndum d'autodeterminació en un Estat democràtic del segle XXI a la Unió Europea.

Atracció pel risc. L'SNP governa avui Escòcia des de fa set anys, i Salmond, que el 2000 havia anunciat la seua dimissió com a líder del partit per tornar-hi sense avis quatre anys més tard, en manté les regnes de manera indiscutida. Li agrada jugar. Al golf. I segons les males llingües, també li agrada fer apostes, grans apostes, que l'any 2000 l'haurien obligat a retirar-se de la direcció del partit –Salmond sempre contesta que si hi hagués alguna veritat en aquesta llegenda fosca, “els diaris de Londres ho haurien publicat sense pietat”.

Entre 2000 i 2004, Alex Salmond va transformar-se en un convidat mediàtic d'alguns dels programes de la cadena pública BBC amb més audiència i antiguitat, com ara els debats de *Question Time* i la sàtira barrejada amb les notícies d'actualitat de *Have I got news for you*. Directius de la BBC, de fet, han declarat que potser van cometre un error concedint a Salmond tant de temps davant les càmeres. La fama. Llavors, l'SNP semblava massa feble per arrabassar el nou Govern autonòmic escocès al laborisme, i el diputat nacionalista a la Cambra dels Comuns feia somriure l'audiència amb el seu aspecte panxacontent i aquell accent del nord.

L'any 2007, l'SNP sortiria reforçat amb un líder la cara del qual resultava familiar dins de les llars de nord a sud del país. Va guanyar les eleccions escoceses. Per un escó. I quatre anys després, tornaria a revalidar la seua victòria, aquesta vegada per 15 escons de majoria. Durant els quatre anys que separen aquests comicis, Salmond havia pres decisions plenes d'incertesa i amb l'oposició del seu propi equip de govern, com quan va participar activament en la campanya per l'escó local de Glasgow East, que havia quedat vacant. Era un districte tradicionalment laborista que, el 2005, havia obtingut 18.775 vots contra menys de 5.300 de l'SNP. A primera vista, es tractava d'un suïcidi polític. Després del recompte de paperetes, tanmateix, el 2008 l'SNP

Les declaracions de Salmond

“ Les nacions són nacions si se'n senten. I Escòcia se sent majoritàriament com una nació.”

“ Volem liderar un Govern amb un propòsit clar, oferim a la gent del país l'oportunitat d'avançar cap a la independència, la democràcia i la igualtat.”

“ La qüestió no és si Escòcia genera prou riquesa per ser independent, sinó com fem que molta més gent a Escòcia pugui aprofitar i beneficiar-se d'aquesta riquesa.”

“ Ningú que vulga la independència dirà que és una fórmula màgica. No ho és. Per descomptat que hi haurà reptes i que no els superarem d'un dia per l'altre. Però disposarem dels instruments de poder per construir un país millor.”

“ Votar Sí és votar contra la por.”

“ Continuar al si del Regne Unit no significa quedar-nos com estem, sinó patir el maltractament dels polítics de Westminster i decaure lentament.”

“ És absurd que algú ens vulga fer creure que el país que va donar al món Adam Smith es incapaç de governar la seua pròpia economia de forma eficient.”

“ Escòcia és una nació antiga, no una propietat per conservar o perdre.”

“ La prosperitat de la nació va lligada estretament a la prosperitat dels seus ciutadans, i això vol dir igualtat.”

“ Anglaterra té un bagatge cultural, polític i democràtic tremend, i l'habilitat de continuar sense nosaltres.”

“ Hi haurà unió monetària, i els escocesos mantindrem la lliura esterlina perquè jo, Alex Salmond, ho dic. I els que votaran No i la resta del Regne Unit ja poden anar fent-se a la idea.”

“ La nostra oposició a les armes nuclears no és una tàctica política o una posició per negociar. Nosaltres hi creiem. És una de les raons per les quals volem la independència.”

“ Deixant a banda els idiotes que pugui haver-hi a banda i banda d'aquest debat, el referèndum ha estat una lliçó de verdadera democràcia.”

en va assolir 11.277, i el candidat laborista va quedar relegat a un segon lloc amb 10.912. Salmond havia guanyat l'aposta.

Amistats d'alt voltatge. Salmond no ha escapat tan triomfalment d'alguns altres perills. L'abril de 2012, l'oficina del primer ministre escocès

va ser forçada a revelar part de les comunicacions escrites entre Salmond i Rupert Murdoch, president de l'empori periodístic News Corporation i de XXI Century Fox, la fortuna del qual ha estat valorada en més de 13.000 milions de dòlars. Els escocesos van saber així que les reunions privades amb Murdoch mateix, i amb els seus editors d'infor-

Cronologia

1954 Naix el 31 de desembre, fill de Robert i Mary Salmond, el segon de quatre germans.

1973 S'afilia a l'Scottish National Party (SNP) mentre fa la carrera d'economia i història a la Universitat de Saint Andrew, on es gradua i finalitza els màsters dels seus estudis.

1980 Comença a treballar al Royal Bank of Scotland com a **economista**, on estarà durant els següents set anys.

1981 Es casa amb **Moira McGlashan**, alta funcionària de l'Oficina d'Escòcia del Govern central britànic.

1985 Surt escollit **vice-director de propaganda** de l'SNP, després d'haver estat suspès durant un breu període de temps per pertànyer al corrent crític Grup 79.

1987 Surt escollit **diputat** al Parlament de Westminster per Banff and Buchan.

1990 Guanya les eleccions a la **direcció** de l'SNP, on relleva Gordon Wilson.

1998 Fa **campanya** per l'autonomia d'Escòcia.

1999 En les primeres **eleccions escoceses** de la història moderna, surt escollit diputat.

2000 **Dimiteix** com a líder de l'SNP.

2001 Abandona la seua vida política a Escòcia i anuncia que es concentrarà a treballar a **Westminster**.

2004 Canvia de parer i es presenta, i venç, en les eleccions a la **direcció** del partit.

2007 Torna al Parlament autonòmic, i l'SNP guanya les eleccions generals escoceses. Intenta formar coalició amb els liberal-demòcrates, però decideix formar **govern en minoria**.

2008 Es presenta per Glasgow East, un dels districtes amb majoria de vot laborista, i aconsegueix **capgirar** la intenció del 22% de l'electorat cap a l'SNP.

2011 L'SNP aconsegueix una **majoria** de 15 escons al Parlament autonòmic.

2013 Signa l'acord amb el primer ministre britànic, David Cameron, per celebrar un **referèndum** sobre la independència d'Escòcia.

A dalt, Salmond, darrere del primer ministre David Cameron, a Wimbledon, el 2013. A sota, amb el president de la Generalitat, José Montilla, i el vice-president Josep-Lluís Carod-Rovira, el 2008.

mació a les delegacions a Edimburg de canals de notícies i periòdics, eren freqüents. Ho van ser particularment abans de les eleccions autonòmiques de 2011, quan l'edició escocesa de *The Sun*, propietat de News Corporation, va demanar el vot per a l'SNP –el mateix diari que l'any 2007 havia explicat als lectors que “votar als nacionalistes és com empenyar Escòcia a ficar el coll en el dogal d'una corda”. Els matrimonis Salmond i Murdoch havien intercanviat invitacions a l'òpera i el teatre. Salmond havia ofert a Murdoch la programació en exclusiva d'esdeveniments com la Clans March el 2009, que Murdoch hàbilment va declinar.

Amb anterioritat, el 2010, Salmond havia estat forçat a cancel·lar la subhasta de dinars personals a canvi de fons per al partit, i a retornar uns quants centenars de lliures que suposadament havia rebut de més en concepte de suport del Parlament britànic. “Si li agrades a la gent, els votants perdonen les petites equivocacions. La gent pot no estar totalment d'acord amb cada cosa que faig, però saben que cada vegada que faig una promesa, ho faig de tot cor”, va dir Salmond el 2011. Almenys, això ha estat vàlid també al setembre de 2014.

Victorià Jiménez